

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 3/XIV, marec 2021

HRANA IN ZDRAVJE

Sonja Bertalanič o zdravem prehranjevanju in biodinamičnem kmetijstvu. Zakaj je zdrav način pomemben?

str. 3

MARJAN VIDENŠEK PREPOROD

Pogovarjali smo se z Marjanom Videnškom. Zaupal nam je svoj pogled na osebno odgovornost.

str. 14

POROČILO S KONFERENCE EBM 2020

The Sixth International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management.

str. 10

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti si prizadeva povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (osebe, podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščenost širše družbe o potrebah po in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji. S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Vabimo vas, da povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in tako prispevati k trajnostnemu razvoju.

Izdajatelj:

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Cesta 13. julija 65a
SI-1261 Ljubljana-Dobrunje
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Spletna mesta: www.irdo.si, www.horus.si,
www.paktzamlade.si, www.model-m.si

Uredništvo

Glavni urednik: zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

Namestnica glavnega urednika: Nomi Hrast

Odgovorna urednica: mag. Anita Hrast

Novinarji: člani Inštituta IRDO, Monika Rajšp, Nomi Hrast, Gašper Cvetič, Kaja Bračič in drugi mladi

Mentorstvo mladim: Barbara Bradač

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic

Foto: IRDO in drugi avtorji

Fotografija na naslovnici: Tomoko Uji za Unsplash

Fotografija na zadnji strani: S. Nou za Unsplash

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebino prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku. Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Revija IRDO Mozaik je v letu 2015 prerasla meje članstva, zato je namenjena članom inštituta IRDO, simpatizerjem, podpornim partnerjem ter poslovni in širši javnosti.

Vsebine

4 Hrana in zdravje

Sonja Bertalanič

10 IRDO poročanje

EBM 2020

14 IRDO intervju

Marjan Videnšek,
Preporod

18 IRDO intervju

Monika Rajšp, Brez vez(e)
do službe

21 IRDO intervju

Simona Roškar, Dobiček z
namenom

24 IRDO razmišljanje

Anton Komat

32 DOP v Sloveniji

novosti

39 CSR Europe

Novice

40

Razpisi, priložnosti,
seminarji, konference

V skladu z odločbo št. 61510-6/20153 z dne 23.2.2016, ki jo je izdalo Ministrstvo RS za kulturo, je e-revija IRDO Mozaik, prve slovenske družbeno odgovorne novice, vpisana v razvid medijev pod zaporedno številko 2014.

16. IRDO mednarodna znanstveno-poslovna konferenca

K udeležbi in /ali oddaji avtorskih prispevkov organizatorji vabimo znanstvenike, menedžerje, strokovnjake iz različnih področij, vodje oddelkov, učitelje na univerzah in v drugih izobraževalnih organizacijah, raziskovalce, vodje iz podjetij, vladnih in nevladnih organizacij, študente, mladinske delavce, mladinske organizacije, oblikovalce javnega mnenja in druge.

Pridobite certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj

Če še nimate strukturiranega znanja na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja, boste to področje težko vpeljali v svojo organizacijo. Zato vas vabimo, da pridobite Certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj podjetja. Tega je od leta 2016 dalje pridobilo že 166 managerjev, strokovnjakov in mladih. Poglejte, kdo v Sloveniji ga že ima, pridružite se jim tudi vi! Trajnosten razvoj in družbeno odgovornost sta postala glavna usmeritev svetovnih podjetij. Bodite na tekočem tudi vi. Več na strani 31.

IRDO razmišljanje: Hrana in zdravje, piše mag. Sonja Bertalanič

TAjgloblji smisel antropozofije je voditi človeka k svobodi. Antropozofski nauk o prehrani ne vsebuje dogem v smislu, kaj človek sme jesti in česa ne sme. Antropozofija opisuje kako delujejo določena živila, snovi, na človeku samem pa je odločitev. Tako presna hrana človeka povezuje z naravo. Več na strani 4.

Spoštovane članice in člani Inštituta IRDO!

"Pomlad je čas leta, ko je zelo dobro začeti nekaj novega."

(Haruki Murakami)

Marčevsko številko IRDO Mozaika začenjamo z mislijo pisatelja Harukija Murakamija. Pomlad je čas, ko v se narava prebudi in spremeni. Je čas mnogih sprememb, ki prinašajo poletje in tople dneve. Tudi vsak izmed nas lahko pomlad vzame kot čas za nove navade, nove prakse in spremembe. V Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti IRDO si želimo, da bi lahko pomlad vsak izmed nas prenesel v svoje življenje in jo uporabil za posaditev novih idej. Ena izmed novosti je lahko več družbene odgovornosti v vaših življenjih.

Izobraževanje o družbeni odgovornosti je nujno, da posamezniki potem osebno in družbeno odgovorno ravnamo, zato vas vljudno vabimo, da Inštitutu IRDO namenite 1,0 % dohodnine, s katero bomo podprli nadaljni razvoj tega področja, zlasti pri delu z mladimi.

V tokratnem IRDO Mozaiku vam predstavljamo aktualno iz IRDO Inštituta, razmišljanja članov IRDO in intervjuje z zanimivimi podjetniki. Ne spreglejte tudi razpisov in novosti na področju družbene odgovornosti v Sloveniji. Razmislite, kako lahko sami še bolj prispevate k družbeni odgovornosti in sodelujte z nami! Tudi tokrat smo za vas pripravili obilo dobrega branja.

IRDO razmišljanje

HRANA IN ZDRAVJE

Zapisa: Sonja Bertalanič, mag. varne prehrane, članica IRDO

Kljub temu, da se je starost svetovne populacije ob hitrem tehnološkem napredku in izboljšani higieni ter higienskih razmerah v zadnjem stoletju zvišala, število obolelih za t. i. novodobnimi boleznimi neustavljivo narašča. Ta pojav je najbolj opazen in razširjen v civiliziranih državah, kjer prevladuje visok življenjski standard, z visoko razvito, moderno tehnologijo. Narašča tudi število obolelih za različnimi vrstami in oblikami raka oz. rakastih obolenj, kardiovaskularnih obolenj, avtoimunimi boleznimi, presnovnimi boleznimi in motnjami, alergijami, različnimi degenerativnimi in kroničnimi boleznimi itd. V zadnjih letih se je prav tako izredno povišalo število ljudi z mentalnimi oz. psihičnimi težavami ter motnjami spanja, pozornosti, koncentracije, itd. Vse to se pozna na zmanjšani delovni sposobnosti, padcu kvalitete življenja, ljudje več nimajo prave volje do življenja, postajajo apatični, itd. Posledično je načeta tudi imunost, vedno več ljudi ima težave z imunskim sistemom, zato posledično nenehno nihajo med zdravjem in boleznijo. Sezonska prehladna in gripozna obolenja v vedno novih pojavnih oblikah, se pojavljajo in širijo vse pogosteje. Vprašanja in dvomi se pojavljajo tudi na področju cepiv in preventivnega cepljenja in sicer ali morda cepiva naredijo več škode kot koristi? Vsi ti dvomi in nejasnosti izhajajo iz opazovanja prebivalstva v državah, kjer je precepljenost visoka.

Opaziti je namreč, da so tam ljudje bolj nagnjeni k boleznim v splošnem, njihova odpornost je izredno slaba, pojav alergij ter t.i. novodobnih avtoimunih obolenj pa zelo pogost. V zadnjem času se tudi na področju medicine vse bolj uveljavlja mnenje, ki temelji na podlagi opazovanj in študij posameznih neodvisnih strokovnjakov različnih vej, da naj bi cepljenje v sebi skrivalo mnogo nepredvidljivih nevarnosti.

Novodobna znanost in socialna medicina vidita razlog porasta kroničnih obolenj predvsem v spremembah človeškega okolja, vendar je razlogov za vse večje nazadovanje na področju zdravja kljub napredni znanosti, visoko razviti tehnologiji, modernim medicinskim postopkom in posegom, preventivnemu cepljenju, farmakološkimi pripravkami in zdravilom, sterilizaciji, dezinfekciji itd., katerih namen naj bi bil preventiva in zaščita pred boleznimi, vse več. Eden od razlogov je tudi v modernem svetu čedalje bolj razširjena nepravilna, nepremišljena in neodgovorna raba farmakoloških zdravil, hkrati pa se večja tudi število stranskih učinkov, ki znajo biti močni, zelo neprijetni ali v najhujših primerih celo usodni. Ta način hkrati onemogoča, da bi se pokazal pravi smisel in namen boleznim, da bi posameznik lahko z ozdravitvijo prišel do stopnjevanja zdravja in do vsesplošnega dobrega počutja.

Izredno pomemben in potreben korak na poti k boljšemu zdravstvenemu stanju prebivalstva bi bilo prizadevanje v smeri izboljšanja načina prehranjevanja, ozaveščenost o pravilni, zdravi izbiri hrane, živil in primerne načina prehranjevanja ter vključevanje periodičnega postenja s celotnim programom, ki spada zraven. Izkušnje zadnjih let vedno bolj potrjujejo mišljenje, da je upad odpornosti in vitalnosti nasploh v glavnem v vzročni povezavi s prehrano.

Posledice prenehanja s hrano, osiromašeno vitalnih snovi, se kažejo kot nezdravi premiki med razmerji posameznih vrst hranil. Problematično je predvsem pretirano uživanje beljakovin živalskega izvora in na drugi strani pomanjkanje ogljikovih hidratov ter mineralnih soli iz zelenjavnih, sadnih ter polnovrednih in polnozrnatih živil. V sodobnem svetu na splošno ljudje uživajo prevelike količine živil, ki v človeškem organizmu delujejo kislo ter premalo živil z bazičnim učinkom.

Najmanj četrtnina prebivalstva se hrani v menzah ali pa kupuje že vnaprej industrijsko predelana in pripravljena živila, ki so brez prave hranilne vrednosti oz. so zelo osiromašena, kar se tiče vitalnih elementov in hranil. Zdravje teh ljudi je še posebej ogroženo. Večina tovrstne hrane oz. živil, ki jih ponujajo v tovrstnih menzah in restavracijah, ni niti polnovrednih niti zdravih in ne odgovarjajo osnovnim zahtevam polnovrednih živil in zdrave prehrane.

Ljudje v civiliziranih predelih sveta vsakodnevno zaužijejo mnogo preveč hrane v obliki živil, kot bi bilo potrebno za dobro, zdravo in brezhibno delovanje človeškega organizma ter za ohranjanje zdravja in dobrega počutja.

Pomanjkanje mineralov je eden izmed temeljnih razlogov kronične utrujenosti, ki vse bolj predstavlja resen problem tako za posameznika kot tudi za družbo. Posledice nezdrave in neprimerne prehrane se kažejo tudi kot vse večja razširjenost t. i. novodobnih bolezni oz. obolenj in zdravstvenih težav, med katere spadajo npr.: srčno-žilna obolenja, povišan krvni tlak, diabetes, žolčni kamni, revmatična obolenja, alergije, splošni znaki degeneracije, preobremenitev celotnega prebavnega sistema, ledvični kamni, oslabilen imunski sistem, prebavne in presnovne motnje in nenazadnje tudi psihične težave v najrazličnejših oblikah.

Dejstvo, da je kvaliteta hrane oz. živil v obdobju prevlade konvencionalnega kmetijstva drastično upadla, je zaskrbljujoče. Večina ljudi še vedno ni ozavestila, da pri zaužitem obroku ni odločilna kvantiteta, temveč vitalnost oz. kvaliteta živil. Živila, ki so vitalno in kvalitetno osiromašena, le napolnijo želodec in dajejo lažni občutek sitosti, hkrati pa obremenjujejo celoten organizem z odpadnimi snovmi, kar posledično slabi imunski sistem in ima negativen vpliv na zdravje ljudi. Razloge za pomanjkanje kvalitete oz. vitalnosti živil gre poiskati v neprimernih načinih pridelave in predelave hrane, torej vse od kmetijstva in industrijske obdelave oz. predelave do potrošnika.

Ekonomski uspeh v današnji moderni dobi kapitalizma in materialnih presežkov predstavlja skorajda edino merilo proizvajalcev. Velika večina slednjih je tudi kemično-materialistično usmerjenih. Neodgovorna raba kmetijskih fitofarmaceutskih sredstev, ki se na veliko prakticira v modernem, konvencionalnem kmetijstvu, od poljedelstva, sadjarstva, vrtnarstva do živinoreje,

ne upošteva vpliva in učinkov kemičnih snovi na zdravje potrošnikov niti iz vidika kratkoročnega kot tudi ne dolgoročnega vpliva ter posledic. Zakon o živilih in varni hrani ljudi ne ščiti pred škodo, ki jo utrpi zdravje človeka na račun slabih, celo toksičnih ter popolnoma neprimernih živil, ki so množično na razpolago na prehranskem trgu.

Iz energijskega vidika spadajo živila med najbolj izčrpavajoče oblike hrane in hkrati niso edini, niti najpomembnejši vir energije človeka.

Človeški organizem ima možnost pridobivanja energije tudi iz manj materialnih oz. nematerialnih virov, kamor med drugim spadajo ioni iz zraka, sončnega sevanja in elektromagnetnega valovanja. Primera slednjega sta zemeljski magnetizem in bioenergija, ki jo posedujejo vsa živa bitja. Za materializacijo energije in njeno preobrazbo v kemično energijo v človeškem organizmu je nujno brezhibno delovanje procesov metabolizma.

USTREZEN NAČIN KMETIJSTVA KOT POGOJ ZA ZDRAVO PREHRANO V OBLIKI ŽIVIL

Karakteristike zdravih, kvalitetnih in primernih živil za krepitev in ohranjanje zdravja ter dobrega počutja ljudi ter ostalih živih bitij bi morale vključevati tudi vitalnost in prvinskost rastlin in živil ter dajati veliko prednost s kemičnimi oz. fitofarmakološkimi sredstvi netretiranim rastlinam, vse od semen dalje. Brezpomensko je 100-odstotno zagotavljanje mikrobiološke varnosti in kakovost živil po eni strani ter neupoštevanje oz. zanemarjanje kontrole kakovosti živil, kar se tiče vitalnosti, živosti, netoksičnosti, vsebnosti hranilnih snovi ter vpliva živil na zdravje živih bitij itd. na drugi strani.

Kot primer lahko vzamemo industrijsko obdelana živila na policah večine trgovin. Sestavine v teh živilih so v veliki meri zdravju škodljive, toksične, saj vsebujejo rafinirane maščobe, rafinirane sladkorje in rafinirano moko. Tovrstna živila so obdelana s celim spektrom najrazličnejših toksičnih kemikalij, ki imajo poguben vpliv na živa bitja oz. na ves planet. Kljub porastu novodobnih bolezni na račun neprimerne, nezdrave in toksične hrane ter posledično na račun okolja, v katerem živimo, je tovrstno početje še zmeraj dovoljeno.

BIOLOŠKO-DINAMIČNO KMETIJSTVO

Biodinamika velja za uspešno alternativo konvencionalnemu kmetijstvu. Tovrsten način kmetovanja je hkrati najstarejša metoda ekološkega kmetovanja, saj njen začetek sega v leto 1924. Poudarja pomembnost potrebe ohranitve vitalnosti prsti ter nego humusa in opozarja na škodljivost uporabe fitofarmakoloških sredstev, vse od škropiv do gnojil. Proizvodi biodinamičnega kmetijstva so v zahodni Evropi označeni z oznako Demeter.

Živila, pridelana po biodinamični metodi, se odlikujejo z visokimi vsebnostmi hranil in vitalnostjo rastlin in so pridelana na ekološki način ter rastejo v zdravih tleh oz. v zemlji, ki ni bila tretirana z mineralnimi gnojili ali s kakršnimkoli kemičnimi sredstvi. Biodinamična metoda kmetovanja upošteva poleg fizične ravni tudi duševno in duhovno plat ter višje ravni bivanja in resničnosti, kar je med drugim vključeno in ima zelo pomembno vlogo pri celostni hrani človeka, zato je izrednega pomena, da dajemo poudarek tovrstni pridelavi živil ekološkega izvora.

POMEN BIOLOŠKO-DINAMIČNO PRIDELANIH ŽIVIL

Biodinamiko je utemeljil filozof, znanstvenik in ustanovitelj antropozofskega gibanja, dr. Rudolf Steiner. Ta način kmetovanja upošteva načela kolobarjenja, zaključenega krogotoka hranil in energij, živalim primerne in prijazne živinoreje, uporabo naravnih, bioloških gnojil ter lokalno pridelavo in prodajo hrane. Ima zmožnost ohranjanja dobrih pogojev za kvaliteten in zdrav napredek ter za dobro usmerjen razvoj na Zemlji. Razen tega je zmožno ohraniti trajno plodnost tal, ekološko ravnovesje in zdravje ter reprodukcijsko sposobnost rastlin. Slednje so eden izmed ključnih virov zdravja v prehranski verigi tako živalim kot človeku.

BIODINAMIKA IMA CELOSTNI PRISTOP K ŠKODLJIVCEM IN BOLEZNIM

Biodinamika se osredotoča na ustvarjanje pogojev za optimalno zdravje tal, rastlin in živali, zagotavlja uravnoteženo prehrano in podpira zdravo imunost. Ko kmetije in vrtovi vključujejo močno raznolikost rastlin in živali ter ustvarjajo življenjski prostor naravnim plenilcem, imajo škodljivci in bolezni le malo uspeha.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
MURSKA SOBOTA

Ko se bolezen ali škodljivec predstavi, pogosto kaže na neravnovesje v kmetijskem organizmu in ga lahko razumemo kot način narave, ki poskuša odpraviti neravnovesje. V primeru izbruha je mogoče uporabiti biološki nadzor, vendar biodinamični kmet tudi poskuša ugotoviti osnovno neravnovesje in najti načine za prilagoditev dobrih praks za izboljšanje zdravja kmetijskega organizma.

BIODINAMIKA PONUJA REGENERATIVNE REŠITVE ZA PRIHODNOST

Biodinamika je zavestni, participativni in odgovorni način kmetovanja in bivanja v svetu, ki prinaša zdravljenje tlem, rastlinam, živalim, ljudem in planetu. Vsak edinstven in samooskrben kmetijski organizem velikodušno prispeva k ekološki, ekonomski, socialni in duhovni vitalnosti svoje okoliške skupnosti in celotne žive Zemlje. Z biodinamiko lahko dostopamo do novih zmogljivosti človeške ustvarjalnosti in zaznamo potrebe Zemlje ter se odzovemo nanje in na živ in dinamičen način razkrijemo nove rešitve.

“Ljudje pridejo in hočejo vedeti, kaj je boljše - piti ali ne piti alkohol. Ali je boljše biti vegetarijanec ali jesti mešano hrano. Nikdar nikomur ne rečem, da naj pije alkohol ali da naj se temu užitku odreče! Da naj je rastlinsko hrano ali meso. Vsakomur povem, alkohol deluje tako in tako. Razložim mu, on pa naj se odloči, ali bo pil ali ne. Tudi za meso in rastlinsko hrano razložim, tako deluje meso in tako rastline, človek pa se mora sam odločiti. To je najpomembnejše v znanosti: spoštovanje človekove svobode.”

(Rudolf Steiner)

Najgloblji smisel antropozofije je voditi človeka k svobodi. Antropozofski nauk o prehrani ne vsebuje dogem v smislu, kaj človek sme jesti in česa ne sme. Antropozofija opisuje kako delujejo določena živila, snovi, na človeku samem pa je odločitev. Tako presna hrana človeka povezuje z naravo. V človeku prehranjuje vse, s čemer je z naravo povezano, torej čutila in kožo. S čutili se človek povezuje s svetom in z naravo. Kuhana hrana prehranjuje človekovo notranjost, naš individuum, kjer vsak trenutek naše telo tvori lastne beljakovine, katerih ni nikjer drugje na svetu.

Praviloma človek potrebuje kuhano in presno hrano. Vprašanje vsakega posameznika je, kolikšen del enega in drugega potrebuje in kdaj, ob katerem času dneva. Nekomu odgovarja pretežno presna hrana, spet drugemu povečini kuhana.

Človek se spreminja vse življenje, njegova karakteristika je stalno učenje. Vadbeno področje za to učenje lahko predstavlja prehrana. Človek v povprečju tri do petkrat na dan zaužije obrok. Tako bi si naj posameznik oblikoval svoj način prehranjevanja, da se lahko tudi na področju duševnosti in duhovnosti razvija naprej.

“Pravi vzgojitelj deluje tako, da resnico, dobroto in lepoto otroku ne samo prikaže, temveč jih živi. Na otroka se ne prenese tisto, kar ga učimo, temveč tisto, kar smo. Najbolj pomembno je, da vsak pouk otroku predstavimo z lastnim zgledom. Poučevanje samo ni zgolj teoretična snov, temveč umetnost.”

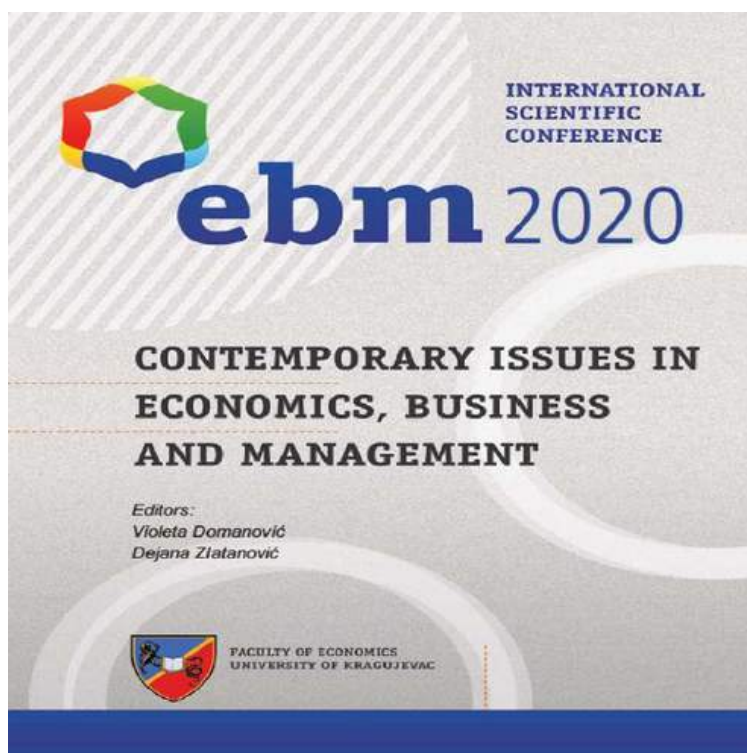
(Rudolf Steiner)

IRDO poročanje

The Sixth International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM 2020)

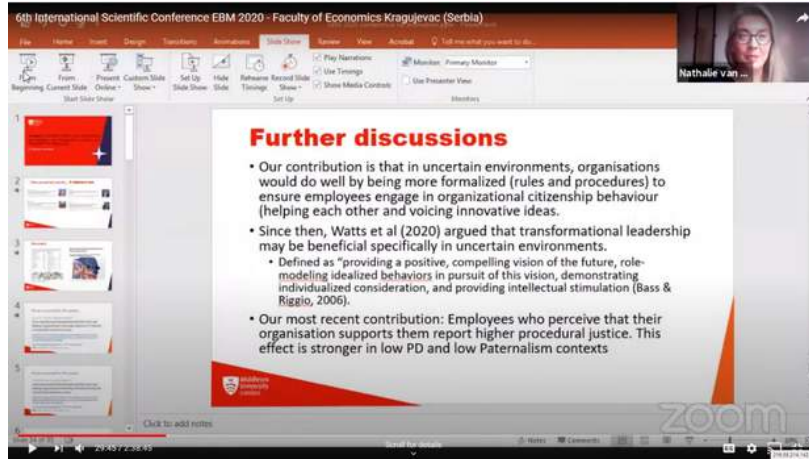
Zapisala: Violeta Domanović, Full Professor, Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia, President of the Program Committee, Dejana Zlatanović, Associate Professor, Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia, President of the Organizing Committee

The Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia organized the Sixth biennial International Scientific Conference on Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM 2020) on December 14, 2020. Due to COVID-19 pandemic, the Conference was organized virtually by using ZOOM communication platform. At the same time, the Conference was streamed on YouTube channel. Accordingly, we had about eighty participants on Zoom and about twenty listeners on YouTube. EBM 2020 conference included plenary session and four parallel sessions.

As distinguished researchers in the fields of management and accounting, the keynote speakers at the Conference were as follows:

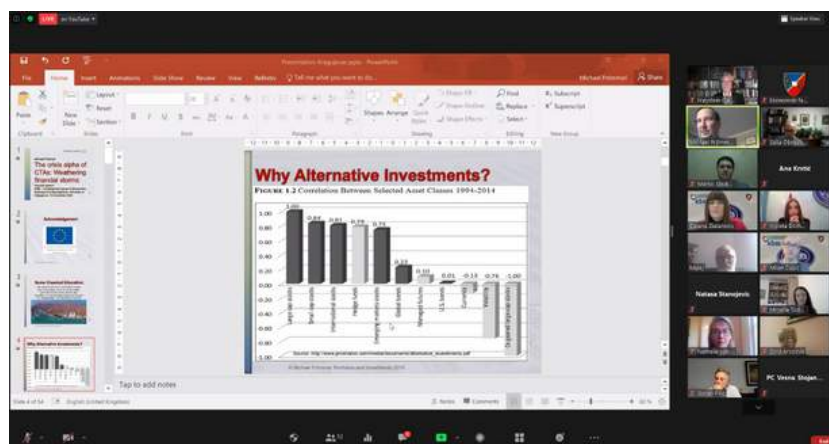
Professor Nathalie Van Meurs, Middlesex University London, UK with the keynote speech entitled "NAVIGATING UNCERTAIN TIMES: HOW ORGANISATIONS CAN STIMULATE AND STRENGTHEN INNOVATION AND COLLABORATION AMONG PEOPLE";

Professor Frøystein Gjesdal, Norwegian School of Economics, Norway with the keynote speech entitled "CONCEPTUAL FRAMEWORKS OF ACCOUNTING"

Professor Michael Frömmel, Ghent University, Belgium with the keynote speech entitled "THE CRISIS ALPHA OF CTAS: WEATHERING FINANCIAL STORMS".

This sixth conference has been an opportunity for domestic and foreign researchers to present and confront different theoretical and empirical views, which will lead to deepen the existing and spread the new knowledge of the relevant aspects in economics, business and management. Taking into account the complexity and diversity of these contemporary issues, the papers presented at the Conference covered the following fields: Key Issues in Management and Marketing, Globalization and Regionalization, Accounting and Business Finance, as well as Applied Informatics and Quantitative Methods in Economics and Management. At the Conference, we brought together about 100 young and experienced researchers, Ph.D. students, postdoctoral researchers, and academicians from thirteen different countries, such as Great Britain, Norway, Belgium, Poland, Russia, Ukraine, Greece, China, India, Portugal, Slovenia, the Republic of Bosnia and Herzegovina, and the Republic of Serbia.

First session referring to Key Issues in Management and Marketing encompasses topics dealing with business conditions for tech startups in the Republic of Serbia, European innovation scoreboard, organizational communication during the emergency situations, various aspects of human capital assessment during pandemic of COVID-19, information literacy competencies in small and medium-sized enterprises, digital competencies before and during the COVID-19 pandemic crisis, project portfolio management, consumer behavior trends during the coronavirus pandemic, social responsibility and human selfishness, corporate social responsibility in the public sector, performance measurement in the public sector, perceptions of entrepreneurial opportunities and education of students in Bosnia and Herzegovina, as well as food health management system.

The session Globalization and Regionalization discusses innovation, export, CO2 emission and economic growth, world practice in state support of export, Euro area and PPP club, social economy impact on rural population well-being, impact of institutional quality on trade in Southeast European countries, the impact of COVID after 2020 and concept of financial resilience in turbulent times.

Accounting and Business Finance included the topics related to controller responsibilities and partnership with management, situation approach in foreign currency translation, tracking tax haven ownership in Serbia, application of ABC in the information technology in function of quality service performance, the impact of other comprehensive income on the relationship between net income and comprehensive income as well as the financial statement restatements.

In the session dedicated to Applied Informatics and Quantitative Methods in Economics and Management, the papers consider the application of various relevant methods, models and approaches, such as, econometric and deep learning investigation of factors explaining the spread of COVID-19 across countries and Indian states, crypto-democracy and its implications on the blockchain technology on the democratic choice, business intelligence model based on data warehousing and machine learning, the significance of the artificial intelligence concept in research papers in economics, consensus protocols in permission less blockchains and management information system in function of business process integration.

The Book of Abstracts which included forty three abstracts were published just after the Conference. The Proceedings containing thirty eight positively reviewed papers is also published on the beginning of 2021. It is important to emphasize that several papers were selected for possible publishing in the following journals which were supporting the Conference: Economic Horizons and Our Economy. Therefore, these papers are not included in the Proceedings. At the same time, some papers will be selected for possible publishing by the editors of the journal Management: Journal of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies.

Taking into account the above mentioned we can state that EBM 2020 conference fulfilled its purpose providing a good basis for further research and consideration both in the academic community as well as in the general professional community despite the pandemic circumstances in which it was realized.

Detailed information about the Conference can be found at the EBM2020 website: <http://www.ebm.ekfak.kg.ac.rs/>.

Na tej konferenci so sodelovali tudi napi člani: zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej, Miro Mihec in mag. Anita Hrast.

Njihov prispevek najdete v zborniku te konference.

Vabljeni k branju!

IRDO intervju

MARJAN VIDENŠEK, PREPOROD

Novinarka: mag. Anita Hrast

Zavod Preporod že od leta 1992 pomaga ljudem razumeti čudovite sposobnosti človeškega organizma; da se ob naravnih okoliščinah lahko obnavlja, krepi in samozdravi. Pogovarjali smo se z Marjanom Videnškom, članom IRDO, tudi Horus nagrajencem.

Kaj pomeni Preporod in s čim se ukvarjate?

Ideja za ime Preporod je nastala oktobra leta 1992, ko sem se z večmesečnim uživanjem rastlinske presne hrane rešil zdravstvenih težav. Izboljšanje svojega zdravja sem doživel kot osebni »preporod«. Pozneje sem srečal mnoge ljudi, ki so ravno tako, s spremembo načina prehranjevanja v prvi vrsti, zelo izboljšali kvaliteto svojega življenja. Ukvarjamo se z dejavnostmi, ki spodbujajo zdrav življenjski slog. Predvsem priporočamo uravnotežen način prehranjevanja s polnovredno hrano, pretežno rastlinskega izvora. V ta namen imamo predavanja, izdajamo revijo vse od leta 1998, prirejamo razne tečaje in delavnice, možna so osebna posvetovanja, skupaj gremo v hribe in na tekaške steze. Skratka, naši programi spodbujajo k uvajanju zdravih navad in k potrebnim spremembam v načinu življenja. Ne zdravimo bolezni, ne postavljamo diagnoz, ničesar ne predpisujemo, tudi z zdravilstvom se ne ukvarjamo....Naše poslanstvo je usmerjeno v ozaveščanje posameznika in družbe o zadovoljevanju potreb živega organizma, kar nadvse učinkovito ohranja zdravje in preprečuje potrebo po t.i. boleznih.

Marjan Videnšek

Zakaj je zdrav življenjski slog tako pomemben?

Na kratko: zato, ker si zdravje lahko pridobimo le z zavestno zdravim življenjem, z ničemer drugim! Današnji človek živi odmaknjen od narave, vpet v kolesje neprestanega hitenja, prehranjuje se z razvrednoteno in umetno prehrano, »strada« telesnega gibanja in naprezanja, ima premalo spanja in počitka, je pod stalnim pritiskom.... Vse to in še marsikaj, onemogoča organizmu normalno delovanje, oslabi človekovo duševno zdravje in povzroča številne motnje. Ljudje čutijo, da njihova telesa in duša kričijo po regeneraciji in prenovi. Vse več ljudi sledi temu klicu po zadovoljitvi svojih temeljnih bioloških, fizioloških potreb, kar omogoča le dosledna usmeritev v zdravo življenje.

Kdo se udeležuje vaših tečajev? Kaj jih prižene k vam? Kako potem sodelujete z mnogimi, ki se vam pridružijo?

Na nas se obračajo ljudje, ki začutijo, da jih je burni tok življenja odnesel stran od normalnega toka. Mnogi so začutili, da jih takšen način življenja slabi in kvari njihovo zdravje. Odločijo se prevetriti svoj način življenja in kar je »narobe« spremeniti v »prav«. Vse več ljudi se zaveda vzrokov za svoje težave in čutijo željo in potrebo, da jih zamenjajo z »vzroki« za zdravje.

Spoznati želijo kaj v praksi pomeni zdravo življenje, kako uporabljati svoja telesa (Lieberman) in s čim jih oskrbovati – da bo telo sposobno ohranjati homeostazo, ravnovesje telesa in duha.

Nekateri se potem občasno, vsaj enkrat letno, udeležujejo katere izmed naših dejavnosti, z namenom, ohranjati motivacijo pri vztrajanju na poti zdravja z dobrimi navadami. Drugi uspešno zakoračijo na novo pot in nas več ne potrebujejo. Skratka, če ljudje preprosto znanje, na katerega smo jih spomnili, tudi uporabijo, lahko zelo uspešno ohranjajo dobro zdravje. Ali si ga celo povrnejo, če so ga morebiti prej z nepremišljenim življenjem zapravili! Z mnogimi se že desetletja družimo na naših postnih tečajih, planinskih pohodih, športnih in drugih prijetnih ter zdravih aktivnostih.

Kako lahko kdo sodeluje z vami? Kaj lahko pri vas naroči, kje vse se lahko vključi?

Mnogi različne dejavnosti našega programa za krepitev svojega zdravja uspešno uporabljajo kot orodje za spremembo svojega načina življenja. Nekateri mučijo bolezni, vedo ali čutijo, da bi morali za ozdravitev temeljito spremeniti življenje, vendar ne verjamejo, da bi to zmogli narediti sami, ker so tako močno vpeti v trenutno življenjsko situacijo ali pa sami nimajo dovolj moči za takšno spremembo. Izkušnje naših tečajev, zlasti takšnega, ki poteka v skupini in po ustreznem programu, kažejo, da lahko udeleženec doživetje skupinskega programa za krepitev zdravja uspešno uporabi za pričetek ključne spremembe v svojem življenju (na primer: zmanjšanje telesne teže, ozdravitev bolezni, spremembe stila življenja, spremembe poklica ali službe, osvoboditev od nevzdržnega partnerskega odnosa in od različnih vrst zasvojenosti).

Marjan, napisal si že nekaj knjig, lahko katere izmed njih izpostaviš?

Zagotovo je spodbudna knjiga z naslovom: Post za zdravje-300 izkušenj; kjer pričevanja pričajo o neverjetni življenjski sili, ki lahko učinkovito pomlajuje in prenavlja vsako našo celico. Mnogi so si s pomočjo postenja in spremembo prehranjevanja povrnili zdravje, nekateri so odpravili tudi tako imenovane neozdravljive bolezni.

Izdali smo tudi prevod knjige Ernsta Gunterja: Živeti brez bolezni; ki je najboljši priročnik za pripravo presne prehrane pri nas. Tako lepo utemeljuje velik pomen »žive« hrane, da me je nekoč hitro prepričala in vodila do ozdravitve. Tudi prevod knjige ameriškega zdravnika Johna H. Tildna: Temeljni vzrok bolezni – toksemija ali zastrupitev krvi; je pomembno delo, saj lepo pojasni osnovne vzroke domala vseh bolezni in nakaže logične korake, ki jih moramo napraviti za svoje zdravje.

Najnovejša knjiga je z naslovom Moč življenja – od kod navdih in kaj najdemo v njej?

Knjiga Moč življenja lahko vsebuje sporočilo o skritih silah in sposobnostih človeškega organizma, da se lahko samo razvija, samo obnavlja in celi. Če mu le za to omogočimo naravne okoliščine. V knjigi sem zapisal okoli 370 epigramov, kratkih misli, ki sem jih izbral iz mojih besedil, predavanj, ali so bile spontano izrečene v pogovorih z našimi tečajniki. Navdih, tako za zapisane epigrame kot tudi za moje ostalo delovanje, črpam v glavnem od udeležencev naših tečajev, predvsem iz njihovi pričevanj o spremembah in rezultatih, ki jih posledično dosegajo in doživljajo.

Verjamem, da lahko kratka in jedrnata sporočila spodbujajo, navdihujejo k disciplini in odločnem negovanju primerne življenjskega stila ali celo usmerjajo na praktične rešitve nekaterih problemov.

Kje lahko vse to kupimo?

Za vse informacije smo z veseljem na razpolago na preporod@amis.net. Več o našem delovanju pa je tudi na www.preporod.eu.

Kaj nam še priporočas v teh časih, ko ne vemo kot ljudje kaj narediti, da bi bilo za vse prav, najbolj pa za nas?

Mislim, da moramo sedaj, še bolj kot prej, skrbeti za svoje zdravje in krepiti svoj imunski sistem, ki nas bo varoval tudi pred okužbami z virusi, ki sicer v zdravem telesu ne morejo napraviti škode. S polnovredno hrano, primernim gibanjem na svežem zraku in soncu, z dovolj spanja in počitka, z optimizmom in dobro voljo.... Smo v postnem času in zagotovo nam bo koristilo, če svoje telo in dušo prečistimo s primernim načinom postenja. Sam sem se postil teden dni in počutim se osveženega in pomlajenega. Občasno se od nekaj dni pa do več tednov postim vse od leta 1995 in vsako leto me telo kar pokliče k postenju. Nenazadnje vsakoletno postenje priporočajo tudi vse veroizpovedi. Postenje je resnično darilo narave in stvarnika, da si tudi z njim krepimo zdravje. Tako bomo lahko v teh hudih časih dali svoj osebni prispevek v prizadevanjih za izboljšanje družbe.

Kaj ti pomeni osebna in kaj družbena odgovornost, kaj trajnostni razvoj?

Z osebno odgovornostjo se začne izboljševati najprej naše osebno in družinsko življenje, potem pa posledično še ves svet okoli nas. Ne moremo se zanašati, da bo vedno nekdo drug poskrbel za nas. Najboljše in najpomembnejše stvari moramo urediti sami! Predvsem prenehati s početjem in stvarmi, ki nam lahko usodno škodijo. Ali lahko kdo drug živi namesto nas?

Samo množica odgovornih posameznikov lahko spet tvori odgovorno družbo! Samo takrat bomo kot družba sprejemali odgovorne, trajnostno naravnane odločitve, ki se tičejo predvsem okoliščin za naše zdravje in srečo ter za ohranjanje narave, ki nam življenje sploh omogoča. Kajti dolgoročno bomo na planetu Zemlja ostali vsi, ali nihče.

Imaš certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj, ki si ga že pred leti pridobil pri IRDO inštitutu. Si tudi nagrajenec Horus in imaš še številna druga priznanja. Si tudi član inštituta IRDO. Kaj ti sodelovanje z IRDOM pomeni in kako vidiš našo skupno prihodnost v teh razmerah?

Menim, da inštitut IRDO opravlja pomembno poslanstvo spodbujanja predvsem osebne, kot tudi družbene odgovornosti. S svojim izobraževanim programom opozarja in usposablja vodje – kar je ključno – za odgovorno, do človeka in narave prijazno obnašanje in delovanje. Samo odgovorni vodje lahko družbo vodijo pošteno in pravično.

Nagrada, priznanja za družbeno odgovornost HORUS, pa povzdigujejo dobre prakse, ki že uspešno pomagajo reševati številne probleme sodobne družbe. Tudi takšnih, ki se morda na prvi pogled zdijo nerešljivi.

Posebno še v teh razmerah, ko smo sami ustvarili tako zapletene in neprijetne čase, so lahko že uspešno delujoči sistemi, odločilni za preusmeritev človeštva od prostovoljnega, skupinskega pohoda proti globokemu breznu...

Verjamem, da bo inštitut IRDO v prihodnosti še bolj stremel k povezovanju dobrih praks in s tem k vplivnemu ozaveščanju javnosti glede nujnosti trajnostno naravnanih rešitev. Namreč, lahko se izognemo Resnici, ne bomo pa se mogli izogniti posledicam izogibanja Resnici!

Hvala za vse odgovore.

IRDO intervju

PROJEKT BREZ VEZE DO SLUŽBE, Monika Rajšp

Novinar: Gašper Cvetič

Pogovarjali smo se z Moniko Rajšp, direktorico podjetja ClickIT in dolgoletno sodelavko Inštituta za razvoj družbene odgovornosti ter članico IRDO.

Kaj pomeni projekt Brez veze do službe in komu je namenjen?

Projekt Brez vez(e) do službe je namenjen vsem brezposelnim mladim med 15. in 29. letom starosti, ki želijo pridobiti kompetence s področja podjetništva in/ali vsa potrebna znanja za izboljšanje svojega položaja na trgu dela. Tekom projekta bomo izvedli 6 usposabljanj Zaposlitveni kamp in 4 usposabljanja Podjetniški začetek.

Kdo je nosilec projekta, kdo partner, kdo vse je predaval in še bo?

Nosilec projekta je Društvo Mladinski ceh, kot partnerja pa pri projektu sodelujeta še IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti ter Mladinska mreža MaMa. Predavatelji in predavane vsebine so bili skrbno izbrani. Tematike so bile s področja voditeljskih kompetenc, podjetništva, marketinga, uporabnih tehnologij ter družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Predavatelji so bili izbrani s strani nosilca projekta in njegovih partnerjev. Gre za nabor strokovnjakov iz različnih področij in z izkušnjami s podjetništvom in tudi nevladnim sektorjem.

Med njimi sta sicer najbolj navdušila Matic Žmuc in Ninna Kaplar, ki sta udeležence

Monika Rajšp

popeljala v svet marketinga, znanje in izkušnje pa so delili tudi Borut Pelko, Urška Česnik, Sonja Čandek, ki jih je izbralo Društvo Mladinski ceh, Urban Krevl in Maja Hostnik iz Mladinske mreže Mama ter Simona Roškar, Gašper Cvetič, Nataša Čebulj in Monika Rajšp iz strani partnerja IRDO. Mladi so povedali, katere vsebine so še pogrešali, tako da se v nadaljnjih usposabljanjih pridružuje še kak strokovnjak s področja financ in davkov.

Pred kratkim si v okviru projekta predavala mladim, pa tudi moderirala Podjetniški začetek. Zakaj je ta projekt za mlade tako pomemben?

Res je. Bila sem moderatorka in tudi predavateljica s področja strateškega načrtovanja neprofitnih organizacij. Projekt je mladim dal obširno in poglobljeno znanje s področja podjetništva in z njim povezanimi področji, prav tako pa jim je dal ogromno medsebojne spodbude in podpore, dodatno motivacijo.

Skozi razprave znotraj skupine so dobili tudi ogromno povratnih informacij s strani soudeležencev na usposabljanju. Hkrati pa so ustvarili neverjetno energijo, ki jo je bilo čutiti tako na začetku delovnega dne, kot tudi po 8 urah dela. Zelo so pogrešali to, da ne morejo biti skupaj in vsi upamo, da se bomo lahko kmalu srečali v živo.

Kaj mladi potrebujejo?

Mladi imajo ogromno idej. V teh 'korona časih' so imeli tudi več časa, da ugotovijo, česa si želijo, kaj družbi primanjkuje in na kakšen način lahko pomagajo sebi in družbi. Pri tem potrebujejo določena strokovna znanja in pa predvsem povezovanje s posamezniki, podjetniki v lokalnem in nacionalnem nivoju, podporo pri uresničevanju idej. Pri tem mislim tako na finančne spodbude kot tudi na osebni ravni. Vsi so motivirani in pripravljeni na trdo delo v začetku podjetniške poti za katero se bodo odločili.

Kakšne rešitve so mladi predstavili?

Člani skupine so imeli zelo zanimive ideje. Nekatere so bile bolj razdelane, nekatere manj, ampak vse z veliko potenciala za uresničitev. Tako se bo na trgu kmalu pojavilo podjetje, pri katerem boste lahko kupili redke rastline, imamo notranjo oblikovalko, ki deluje po principu biofiličnega dizajna. Če vas zanima nakup nepremičnine, je pokrito tudi to področje. Med idejami za uresničitev je tudi konceptna trgovina z izdelki za raznolik življenjski slog, pa odprtje masažnega salona, prodaja biooglja za izboljšanje kakovosti tal (zemlje), med storitvami bo tudi nova ponudnica pravnega svetovanja za društva, ki hkrati piše še knjige. Lahko pa se boste naročili na psihoterapijo. Če potrebujete kvalitetne športne nogavice s sublimacijskim tiskom vzorca po vaši želji lahko le-te že naročite. Med idejami je še ustanovitev športnega kluba za otroke z možnostjo različnih oblik vadbe in pa za konec, privoščite si zdrave osvežilne sokove. Idej za prihodnost ne zmanjkuje in res neverjetno je bilo opazovati, kako so mladi ideje razvijali in nadgrajevali.

Kam jih nese pot v prihodnje?

Del skupine se še izobražuje, tako da bodo najprej končali fakulteto. Interes pri vseh je uresničiti svoje ideje z veliko osredotočenosti tudi na družbeno odgovornost. Vidiijo se kot samostojni podjetniki oz. tisti, ki bodo sledili svojim ciljem in željam ter le-te tudi dosegli.

Kaj se še obeta v okviru projekta?

V okviru projekta se obeta še eno tritedensko usposabljanje za dve skupini udeležencev. Glede na razmere bo potekalo virtualno. Prav tako so predvidena še mentorska sodelovanja in akcijske skupine iz določenih področij za katera so udeleženci izrazili željo še po dodatnem oz. bolj poglobljenem znanju. V kolikor bo možno, bo izvedeno tudi srečanje vseh sodelujočih v projektu Brez vez(e) do službe.

Kaj meniš o razvoju mladih na tem področju?

Osredotočila se bom na bodoče mlade podjetnike, ki sem jih tekom usposabljanja spoznala. Mladi so zelo motivirani za delo na svojih idejah, zanima jih tisoč in ena stvar. Tudi če misliš, da si jim že vse povedal, čakajo na to, da izvejo še kaj več. Zahtevajo več in več znanja, raziskujejo, se povezujejo, uporabljajo tehnologijo, ki jim je na voljo, razmišljajo s svojo glavo, so pripravljene sprejeti kritiko in na stvar pogledati drugače. Delujejo zelo zrelo in pogumno. Potrebujejo samo okolje, ki jih bo pri tem podpiralo.

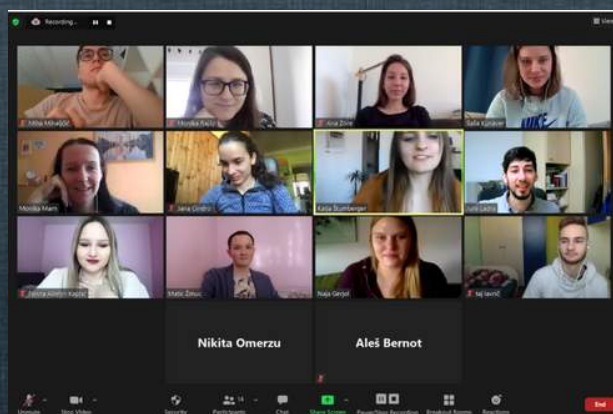
Kaj bo IRDO še pripravil v tej smeri?

Prepričana sem, da bo IRDO zagotovo sledil potrebam mladih pri razvijanju njihovih idej ter jih osveščal in izobraževal o družbeni odgovornosti in trajnostnem razvoju. Zanimanja za ti dve področji je med mladimi precej in kot pravijo 'kuj železo dokler je vroče'.

Kam pa tebe usmerja tvoj razvoj? Kaj bi še svetovala mladim?

Veliko dogajanja se je prestavilo na splet, kar ima svoje prednosti, hkrati pa prinaša tudi izzive, s katerimi se bo potrebno soočiti. Sama si želim predvsem, da bi se kmalu lahko srečevali v živo, saj pogrešam stik z drugimi. Ni enako, če nekoga spoznaš preko spleta ali pa v živo. Predvsem gledam na to iz vidika, da kot družba izgubljam občutek pripadnosti. Mladim svetujem, da naj sledijo sebi, svojim željam in ciljem. Kriza je priložnost, da na stvari in dogajanje pogledamo še iz drugega kota ter iščemo rešitve, ki zagotovo so. Glede na to, da jim je družbena odgovornost pomembna vrednota, se za našo prihodnost ne bojim.

Monika, najlepša hvala za pogovor.

IRDO intervju

DOBIČEK Z NAMENOM, Simona Rožkar

Novinarka: Nomi Hrast

Pogovarjali smo se s Simono Rožkar, magistro, komunikatorko, ekonomistko in predavateljico na Visoki šoli za multimedije, mednarodno licencirano trenerko kreativnosti po metodi 12 dejavnikov inoviranja in licencirano vodjo za trajnostni razvoj ECQA ter članico IRDO.

Kaj pomeni DOBIČEK Z NAMENOM in s čim se ukvarjate?

Dobiček z namenom je blagovna znamka, ki pod svojo streho skriva za celo mrežo različnih znanj in kompetenc. V podporo in pomoč je predvsem podjetjem in organizacijam, ki si želijo v podjetjih graditi trajnovativno (t.j. trajnostno in inovativno obnem) korporativno kulturo ter za stopničko višje nadgraditi trajnostno upravljanje in poročanje.

Zakaj je svetovanje podjetjem o trajnostnem razvoju in DOP tako pomembno?

Novi časi so podjetja postavili pred nove odločitve. Ali prilagodite način dela, ali vas v kratkem ne bo več, je trditev, ki podjetja aktivira k spremembam, inovacijam ali izboljšavam. Vendar ne gre več samo za to, da si želimo postati agilno in inovativno podjetje. Vse bolj pomembno postaja, kam te inovacije usmerjamo. Ali z njimi poglobljamo družbene izzive ali pa jih korak po korak odpravljamo ter usmerjamo v trajnostno smer, kjer zmanjšujemo negativne in povečujemo pozitivne družbene vplive.

Simona Rožkar

Zato, da bi tudi naši zanamci ohranili kvaliteto bivanja, kjer bi pili vodo iz pipe in dihali čist zrak.

Katera podjetja pripravljajo trajnostna poročila in kako?

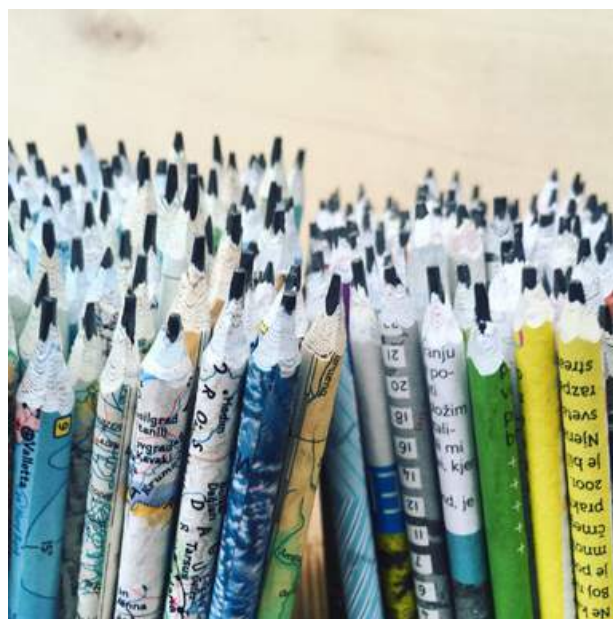
Trajnostna poročila v Sloveniji praviloma pripravljajo večja podjetja, predvsem tista, ki imajo v povprečju več kot 500 zaposlenih ali več kot 20 milijonov bilančne vsote ali prihodke od prodaje večje od 40 milijonov evrov. Tako namreč predpisuje tudi slovenska zakonodaja, ki se je nastala iz evropske direktive o nefinančnem poročanju. V zadnjem letu pa celo opažamo, da tudi manjša podjetja oblikujejo svoje trajnostne strategije in se lotevajo poročanja ter razkrivanja nefinančnih podatkov. To so pravzaprav poročila, mehke informacije o tem, kaj se v podjetju dogaja in ga finančna poročila ne predstavljajo v tako dobri meri.

Danes seveda vemo, da podjetje ni enako samo finančnim rezultatom, ampak ga določajo tudi drugi vidiki, t.j. kako v podjetju ravnaajo z naravnimi viri, se odzivajo na krizne situacije, ravnaajo z zaposlenimi, komunicirajo s skupinami deležnikov in podobno.

Izvajš različne treninge tako za podjetja, kot za mlade. Kaj lahko stranka pri tebi naroči?

Lahko se kar vprašamo, s kakšnim vedenjem lahko jaz prispevam, da bi družbene izzive razreševali in ne le poglabljali. Od sebe zahtevamo konkretne in iskrene odgovore. Ali je to izbira, kaj in kako kupujem, ali je to čemu namenjam čas in podobno. Enako se lahko vpraša tudi organizacija. Šele množica osebnih odgovornosti potem oblikuje delujočo družbeno odgovornost. Družbena odgovornost in trajnostni razvoj sta koncepta, ki sta si v marsičem podobna in se prekrivata, zato jih sama najraje pojasnujem v odnosnem vidiku. Družbena odgovornost je kot rodovitna prst, zemlja, trajnostni razvoj pa kot sadež, ki zraste iz te zemlje, če smo v tem procesu seveda dejavni, da sejemo, zalivamo in skrbimo za rast, ki bo obogatila naše bivanje.

Kaj ti pomeni osebna in kaj družbena odgovornost, kaj trajnostni razvoj?

Če želimo, da trajnostni razvoj ni črka na papirju in se z njo ne strinjamo samo na načelni ravni, potem je seveda osebna odgovornost tista, kjer se vse začne. Konkretno.

Imaš certifikat Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj, ki si ga že pred leti pridobila pri IRDO inštitutu. Si tudi ena izmed predavateljic v tem programu pri inštitutu IRDO. Si tudi članica inštituta IRDO. Kaj ti sodelovanje z IRDOM pomeni in kako vidiš našo skupno prihodnost v teh razmerah?

Človeštvo, ki je preživelo, je zmeraj oblikovalo skupnost. Vzpostavilo je močne vezi, povezanost in vključenost, kjer ima vsak svoje mesto, da izrazi to, v čem je najboljši. Na enak način gledam na povezovanje v različnih mrežah, torej tudi z IRDO, kjer delimo, izmenjujemo in nadgrajujemo znanje, da bi lahko skupaj dosegli več. To je skozi zgodovino najpomembnejši vidik opolnomočenosti, ki se je izkazal za dobro delujočega.

Kaj še pripravljaš, kam se lahko naši člani vključijo, imaš kakšne ugodnosti zanje?

Prav mrežno sodelovanje nas je vodilo do nadgradnje našega osnovnega izobraževalnega programa. V naslednjih mesecih se boste vključili tako člani (z določenim popustom) kot tudi vsi drugi zainteresirani v novo usposabljanje, ki vas bo pripravilo na vlogo Stratega za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj v vaši organizaciji. Pridobili boste strokovno znanje in kompetence, ki so ključne za dobro vodenje družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja, napredovali boste od odgovornih poročevalcev do strategov upravljanja ter znali boste pasivni pristop zamenjati za aktivni pristop trajnostnega upravljanja. Z malo teorije za razumevanje in veliko prakse, da bi znanje čimprej prenesli v realno poslovno življenje.

Simona, najlepša hvala za pogovor.

DON'T BUY THIS JACKET

patagonia
patagonia.com

COMMON THREADS INITIATIVE

REDUCE
WE make useful gear that lasts a long time
YOU don't buy what you don't need

REPAIR
WE help you repair your Patagonia gear
YOU pledge to fix what's broken

REUSE
WE help find a home for Patagonia gear you no longer need
YOU sell or pass it on*

RECYCLE
WE will take back your Patagonia gear that is worn out
YOU pledge to keep your stuff out of the landfill and incinerator

REIMAGINE
TOGETHER we reimagine a world where we take only what nature can replace

patagonia

IRDO razmišljanje

ANTON KOMAT

Zapisal: Anton Komat

Anton Komat je neodvisni raziskovalec, ekolog, pisec, publicist, scenarist. Je tudi nagrajenec Slovenske nagrade za družbeno odgovornost Horus.

Anton Komat

(vir: J. Lasič)

Dragi bralec, ki te določajo EMŠO, številka osebne izkaznice in potnega lista, številka TR in davčna številka, ZZZS številka, uporabniško ime in geslo, PIN koda in druge kode ter mnoge registracijske številke, evidence, imeniki, zapisi, popisi, izpisi in izbrisi.

Tvoje življenje, ki se razteza od krsta do krste, naj bi bil voden projekt, strogo nadzorovan od številnih institucij, ki so ti izdale rojstni list, te oštevilčile, označile, potrdile, overile, fotografirale in ves čas snemale s skritimi kamerami, ti prisluškovale in odvzele prstni odtis, te spremljale na vsakem koraku, pri vsakem nakupu in prodaji, te davile z davki in grozile z izvršbami, in ki ti bodo na koncu izdale mrliški list, edini papir, za katerega ti ne po treba stati v vrsti pred okencem. Prisilili so te, da za vsak zidek in prizidek, gradnjo ali rušenje, dejavnost ali opustitev dejavnosti, odselitev in priselitev, nakup ali prodajo zemlje, vodovod, vodno zajetje ali vodnjak, priklop ali odklop elektrike, prodajo pridelkov, semen in zdravilnih zelišč, potrebuješ dovoljenje, sklep, odločbo, potrdilo, soglasje ali mnenje pristojnih organov.

Ob tem moraš poznati vseh 20.000 zakonov, predpisov, uredb, odlokov, pravilnikov, poslovnikov in statutov. Veš, da te nepoznavanje zakonov ne odreši odgovornosti, zato drago plačuješ odvetnike, notarje in ostale grajske pisarje, da ti povedo, kje si ga nevede polomil, in te rešujejo pred sankcijami, denarnimi kaznimi in zaporom. Moraš obdržati kakršnokoli službo, torej služenje nekemu, da sploh lahko preživiš. Ob tem trepetiš, da se ne znajdeš na cesti in to dobesedno, kajti brez mezde ni možno odplačevati hipotekarnih kreditov niti pokriti večnega minusa na kreditnih karticah. Bojiš se za svoje zdravje, ker veš, da hujša bolezen ali telesna poškodba lahko privedeta do konca kariere in invalidnosti. Ko pridejo otroci, te skrbi njihovo zdravje, možne stranpoti, šolanje in kasnejša zaposlitev. Skrbi te zdravje staršev, ker veš, da njihove oskrbe ne moreš plačevati, razen, če prodaš njuno stanovanje ali domačijo.

Nenehno ti pridigajo, da potrebuješ več znanja za večjo konkurenčnost, zato vse ljudi, tako sodelavce kot prijatelje in znance, gledaš kot tekmece, ki te ogrožajo. Ob vseh teh grozotah sodobnega sveta si sam, prekleto sam, s svojimi tesnobami in strahovi. Življenje ti postaja nočna mora.

Anton Komat

(vir: J. Lasič)

Ujet si v zanko pričakovanja-odvisnost-strah-nasilje. Nenehno nekaj pričakuješ (si želiš, da bi bilo), zato postaneš odvisen od razpleta, ali se bo to izpolnilo ali ne. Vsaka odvisnost pa sproža tesnobo in strah, ki se zažirata v duše ljudi in povzročata njihovo nasilnost. To se dogaja v času razglašene svobode posameznika. Vzrok je jasen, posameznik ne korenini več v skupnosti kot drevo v gozdu, ampak drvi po tirnicah »vlak groze«. Osamljeni človek zunaj skupnosti izgubi tla pod nogami in pred to stisko poskuša pobegniti v virtualni svet interneta, mobijev in iluzije »fejstbuka«. Toda, svoboda na internetu je dvorezen meč, hkrati sijajno orodje in nevarno orožje za pacifikacijo ljudi in njihovo zaslužjevanje znotraj brezčutnega elektronskega sveta. Številni pobegnejo v nakupovalne centre, templje malika mamona, vendar tudi tam ne najdejo notranjega miru, kvečjemu so prizadeti in potrti zaradi pretanke denarnice. Beg v privide obilja pa nikoli ne odvrne tesnobe, ki se kot demon plazi v naše srce, moreči strah pred grozečo apokalipso.

Podoba propada sveta, ki je v rokah človeka in odvisna od njegovih odločitev, je nekaj povsem novega.

Svet je danes kot ogromen skedenj sena, v katerem se otroci igrajo z vžigalicami. Prej so bile te zadeve predmet odločitev bogov, ogenj je prihajal od zgoraj in ne od spodaj. Vendar ima katastrofa svoje mesto in svojo nalogo v svetu. Ni le znamenje tega, da je red moten, temveč tudi tega, da se hoče red ponovno vzpostaviti. Propad sedanje civilizacije bi probleme izbrisal in odprl prostor prenove, vendar zla slutnja sprememb in družbenega kaosa omrtviči ljudi.

Nietzsche je preroško zapisal, da prihaja čas držav monstrumov. Nedvomno je najgrozljivejši obet gospostvo tehnokracije z umetno inteligenco in popolnim nadzorom ljudi, totalitarizem nasilja in strahov, ki so že od nekdaj bistvo vladanja. Že sedaj je način življenja podoben dirki na vse ali nič, čas totalne mobilizacije, ki si prilašča vse sile in rezerve, s katerimi razpolaga življenje. Za duha, ki ni rojen v ta ritem, je to čas norosti. Vse več je novih načinov vdora države v zasebno sfero pod krinko zdravstvenega in socialnega skrbstva, šolstva, zaposlovanja, predvsem pa državne varnosti in borbe proti terorizmu. Venomer se zlorablja pravo. Pravo temelji na resnicah, ki jih pravno ni vedno mogoče definirati. Zato se v enakem obsegu, kot izginja resnica, bohotijo zakoniki. Oblast, ki posiljuje ljudstvo s številnimi zakoni, preprečuje ljudstvu, da bi razvilo dejavnosti, ki so lastne njegovi naravi, zato postane prebivalstvo ubožno. Politika piše zakonike, sodstvo pa sledi politiki, kot jastrebi slede vojaškim kolonam. Politika pa sledi korporacijam kot zvesti pes svojemu gospodarju. Zlo izvira iz korporacij in bank, ki so danes materializirani pohlep in globalna moč. Kako se torej lotiti tega Leviatana sedanjosti?

"Človek se ne rodiš, temveč postaneš."

Janez Drnovšek

Modrost

EGIPČANKE

Zapisala: Anna Holub

"Kulturno stopnjo nekega ljudstva lahko presojamo glede na položaj ženske v družbi", je leta 1827 na potovanju v Egipt zapisal že znameniti egiptolog in jezikoslovec Jean-François Champollion, na katerega je vloga egipčanskih žensk naredila močan vtis. Kdor se ukvarja z egipčansko kulturo, je vedno znova presenečen nad položajem, ki so ga uživale ženske. Faraonka, zdravnica, trgovka ali mati, ljubimka, žena pa tudi svečenica ali posvečenka v misterije – ženska v starem Egiptu je imela odprte vse poti, ne da bi pri tem morala tekMOVATI z moškimi. Svoje zmožnosti je lahko v popolnosti razvijala kot samozavestno in odgovorno bitje. Celotna današnje ženske so osuple nad položajem žensk v starem Egiptu.

Ženske v ljubezni in zakonu

Ni bilo zakona, ki bi ženski narekoval, da mora živeti z moškimi. Neporočena ženska je bila pravno neodvisna in je lahko lastno premoženje tudi sama upravljala. Partnerja je lahko izbirala povsem svobodno. Devištvo ni bilo obvezno in nič ni prepovedovalo mlademu dekletu, da pred poroko ne bi imela spolnih odnosov. Ker je zvestoba veljala za enega od temeljev zakona, naj bi mladi pred dokončno, doživljenjsko povezavo izživelili bežna ljubezenska razmerja. Obstajale so tudi pogodbe o zakonu za preizkusno obdobje.

Ženska kot mati

Nosečnost je za Egipčanke pomenila celo vrsto opravil. Magični izreki naj bi odganjali zle sile. Telo nosečnice so mazali z blagodejnimi olji. Tem previdnostnim ukrepom pa se je pridruževala še stalna medicinska oskrba. Porod je potekal v posebnih kočah, ki so bile urejene tako, da so spominjale na goščavje iz papirusa, na katerem je Izida, zavarovana pred zlimi silami, rodila Horsa. Takoj po porodu, na katerem so bile navzoče babice, je dojilja materi pomagala pri premagovanju številnih težav. Prvi pomembni korak je bil določitev imena – enega za vsakdanjo uporabo in drugega, resničnega, ki je označevalo pravo bit otoka. Pri tem sta mati ali katera druga ženska, ki je svetovala, uporabili jasnovidne lastnosti. Vsako ime je imelo poseben pomen in je življenju njegovega nosilca dalo določeno smer.

Poklicno življenje

Številne ženske so poleg tega opravljale še kakšen poklic in zavzemale visoke položaje, pri čemer je bil najvišji položaj "Velike kraljeve soproge", ki je bila skupaj s faraonom na vrhu države. Desna roka kraljevega para je bil vezir, pristojen za izvajanje faraonove volje. Poznal je faraonove skrivnosti, ki jih je moral skrbno varovati, poleg tega pa je moral biti tudi nepodkupljiv. Znani sta dve ženski, ena iz stare države in druga iz 26. dinastije, ki sta opravljali to službo.

"Veliko je majhnih stvari, ki so vredne spoštovanja. Malo je velikih stvari, ki so vredne občudovanja."

egipčanski pregovor

Dobra pismenost je bila nepogrešljiv pogoj za nastop državne službe. V celotni egipčanski zgodovini so obstajale pisarke. Tudi nekatere dvorne dame, predvsem kraljice, so lahko brale in pisale. Ženska je lahko bila trgovka, poslovna ženska, kapitanka ali ministrica za finance v upravnem okrožju. Ženske, ki so se ukvarjale z obrtjo, niso izvajale težkih telesnih opravil. Bile so predilke, tkalke, izdelovalke dišav, zdravilnih mazil in lepotnih pripravkov. V vsakem templju je bila delavnica za izdelavo dišav, ki so se uporabljale pri vsakodnevnih ceremonijah.

Egipčanska medicina je bila v antiki visoko cenjena. Zdravilci iz številnih dežel so potovali v Egipt, da bi izpopolnili znanje. Ženske so bile lahko porodničarke, maserke, zdravnice in kirurginje. Podobno kot moški so bile najprej specialistke, le najboljše pa so lahko postale splošne zdravnice. V zgodovinskih virih se je ohranil tudi podatek o ženski, ki je bila imenovana celo za predstojnico zdravnikov.

Kult lepote

Egipčanke so veliko pozornost posvečale lepoti. Vendar na primer nakit ni bil namenjen samo estetiki, temveč je imel tudi magično vlogo. Lasulja je bila nepogrešljiv in zelo priljubljen okras za ženske pa tudi moške. Pri ženskah je bila odločilni dejavnik zapeljivosti in elegance. S črnim črtalom so si podaljšale obrvi, da bi poudarile čar pogleda.

Pomembna pa je bila tudi medicinska uporabnost teh izdelkov, ki so preganjali žuželke ter kožo in oči varovali pred močnimi peščenimi viharji. Velika skrb, namenjena telesni negi, je bila glavni razlog, da vsaj po znanih virih v starem Egiptu ni bilo večjih epidemij.

Ženska kot faraonka

Stari Egipčani so razmišljali dualno. Deželi je vladal faraonski par. Po uradnih zgodovinskih virih ni nobenega primera neporočenega faraona, kajti "Velika kraljeva soproga" je bila nepogrešljiva za izvajanje ceremonij in ohranjanje povezave med nebom in zemljo. Med naloge "Velike kraljeve soproge" je spadalo prenašanje neomejene božanske energije tistemu, ki je bil izbran za faraona. Zato je bila ob faraonu pri najpomembnejših ceremonijah, na katerih je posebej kontinuiteto dinastije.

Ženska kot svečenica in posvečenka

Kraljeva soproga je imela hkrati najvišjo cerimonialno pristojnost. Tako je na primer izvajala ceremonije in visokim svečenicam dodeljevala svete pristojnosti. Med moškim in žensko na svetem in intelektualnem področju ni bilo tekmovalnosti. Pripadniki obeh spolov so v templjih delovali skupaj in tvorili skupnosti, ki jih je vodil zdaj moški, zdaj ženska. Ženska, ki si je želela posvetiti bogu, je imela odprta vrata tempeljskih šol, znanja pa ji ni nujno prenašal moški. Pri opravljanju svete službe prav tako ni bil pomemben socialni in premoženjski položaj. V "deželi bogov" je namreč štela dobrota srca, ki so ga Egipčani imenovali "ib".

"Harem"

Pomembna institucija faraonske države je bil "harem", ki je imel hkrati ceremonialno, vzgojno in ekonomsko vlogo ter ni imel nikakršne povezave z "ujetništvom" za ženske. Egipčanski izraz "čeneret" je pomenil "ograjen, zaprt prostor". Toda nekateri strokovnjaki so to prevedli z besedo "harem", ker je tam živela skupnost žensk. Prebivalke "harema" so izvajale ceremonije za njegovo boginjo zaščitnico, pri čemer niso bile ločene od zunanjega sveta.

Sam "harem" je bila majhna naselbina z upravnimi uradi in številnimi delavnicami. Mesta v upravi "harema" so bila zelo zaželena in so odpirala poti na visoke položaje v državni službi. Med ročnimi dejavnostmi v "haremu" je bilo najpomembnejše predenje. Predenje je bila obenem teoretična veda, prek katere so bile nekatere ženske posvečene v misterije stvarjenja, in praktična veda, pri kateri so se naučile ročno udejanjiti ideje. Na predenje in stvaritev so Egipčani gledali kot na eno in isto dejanje. Ženske svetega "harema" so bile posvečene v misterije in so dolgo, včasih tudi do konca življenja, živele v katerem od templjev.

Ni se jim bilo treba zavezati samskemu življenju ali devištvu. Toda pred vstopom v tempelj in začetkom ceremonij so morale izvesti različna očiščevanja. Njihova naloga je bila usmerjanje božanske energije na zemljo in njeno zbiranje v središču templja. Poleg tega so ublažile kozmične sile, katerih moč bi lahko bila uničevalna.

Petje, glasba, ples

"Čener" pomeni tudi "izvajati glasbo", "držati takt". Dekleta v staroegipčanskem "haremu" so se tudi glasbeno izobrazile. Učila so se igranja na več glasbenih instrumentov, kot so lutnja, harfa, flavta, lira, poleg tega pa tudi petja in plesa. Te veščine so imele magičen namen. Z njimi so prebivalke "harema" odganjale zle in obenem privabljale dobre sile. Ples kot sveto dejanje naj bi izumila boginja Hator.

V misterijih boginje Hator sta se uporabljala predvsem dva instrumenta – sistrum in menit. Sistrum je odganjal sile teme in zla. Menit pa je bila ogrlica, izdelana iz številnih vrvic z biseri. Zvok ogrlice je povzročal dobrodejne vibracije, mladim dekletom zagotavljal življenje, moč in plodnost, bil pa je tudi simbol človekovega rojstva v onostranstvu.

Kaj nam je ostalo?

Obsega socialnih in ekonomskih pravic, ki so jih uživale Egipčanke, niso imele ženske do prve svetovne vojne nikjer več na svetu. In celo ponovno pridobljene pravice so danes omejene le na nekatere države.

Podobno je tudi z duhovnim področjem, na katerem so po zatonu staroegipčanske kulture možnosti ženske ovirali ozki okviri dogmatičnih religij, tako da položaj žensk nikoli več ni bil primerljiv s položajem Egipčank.

Spoštovani člani!

Predstavite se v reviji **IRDO Mozaik**.

Pošljite nam vaše novice, predstavitve, mnenja, razmišljanja, intervjuje, primere dobrih praks, izdane publikacije, knjige...

na: novice@irdo.si

Veselimo se vaših prispevkov.

POSEBNA PRILOŽNOST:

**ČLANI LAHKO OGLAŠUJETE
BREZPLAČNO!**

**Ste se že vprašali, kaj nas čaka v bližnji
in kaj v daljni prihodnosti?**

Čas je, da vsi začnemo razmišljati in delovati družbeno odgovorno!

Zato sodeljte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja.

IRDO novosti

PRIDOBITE CERTIFIKAT

VODJA ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

**CERTIFIKAT VODJA ZA
DRUŽBENO ODGOVORNOST IN
TRAJNOSTNI RAZVOJ PODJETJA**

Pridružite se nam in pridobite
certifikat, prejelo ga je že 166 oseb!

TERMINI ZA:

April: 6., 8., 12. in 15. 4. 2021,

Maj: 17., 20., 24. in 27. 5. 2021

Junij: 17., 21., 24. in 28. 6. 2021

Ure: 9.00-11.00

Več: www.irdo.si

Prijave: info@irdo.si

Potrebujete dodatno znanje, kako strateško vpeljati trajnostni razvoj in družbeno odgovornost v vašo organizacijo, podjetje?

Želite pridobiti splošno razgledanost in osnovna znanja s tega področja?

Želite organizirati projektno skupino in delo znotraj organizacije ter pridobiti nova znanja, spoznati aktualne trende?

Potem ste prava oseba za pridobitev IRDO certifikata Vodja za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj. Vabljeni na usposabljanje v marcu 2021. Začnemo 8. marca s štirimi srečanji po 2 uri, s posnetki in razpravami, nalogami in izpitom. Pridružite se več kot 160 imetnikom tega certifikata v Sloveniji in širite znanje na to temo tudi vi!

Več <http://www.irdo.si/menedzerji-strokovnjaki-mladi-pridobite-certifikat-vdotr-in-stratesko-vpeljite-druzbeno-odgovornost-in-trajnostni-razvoj-v-vaso-organizacijo/>.

Več: www.irdo.si. Izpolnite prijavnico čim prej in nam jo pošljite na naslov info@irdo.si. Veselimo se sodelovanja z vami!

VEČ O CERTIFIKATU VDOTR

Izvedena je bila 2. Konferenca trajnostne transformacije - »ZAVEDANJE. ZNANJE. DEJANJE.«

Javna agencija za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije - SPIRIT Slovenija je pripravila 2. konferenco trajnostne transformacije z naslovom ZAVEDANJE - ZNANJE – DEJANJE. Konferenca je potekala v sredo, 31. marca 2021, med 14. in 17. uro preko videokonferenčne platforme Zoom.

V prvem delu dogodka smo v treh zaporednih tematskih pogovorih spoznali konkretne izkušnje devetih podjetij, ki so že stopila po poti trajnostne strateške poslovne transformacije. Namen pogovorov znotraj posameznih sklopov je predvsem praktičen prikaz celovitega procesa, ki so ga deležna podjetja v programu, ki že dve leti poteka pod okriljem SPIRIT Slovenija.

V drugem delu posveta smo spoznali konkretne projekte, razvite v načrtovanem in vodenem procesu trajnostne transformacije poslovanja v štirih podjetjih, ki so že začela izvajati svoje zastavljene trajnostne poslovne strategije.

Zadnji del konference je bil namenjen podjetjem, ki so se želeli seznaniti s procesi programa TSPT pod okriljem SPIRIT Slovenija ter pogojev za sprejem v program preko javnega razpisa z naslovom »Spodbujanje trajnostne poslovne strateške transformacije in razvoj novih poslovnih modelov v slovenskih podjetjih za lažje vključevanje v globalne verige vrednosti«. Cilj razpisa je vključitev malih in srednje velikih podjetij v proces trajnostne poslovne strateške transformacije. Zaradi porabe razpoložljivih sredstev za prijavitelje iz Zahodne kohezijske regije, je prijava na zadnji razpisni rok, 23. 4. 2021 možna le za prijavitelje iz Vzhodne kohezijske regije.

Na konferenci so bila podeljena tudi priznanja 35 slovenskim podjetjem ob uspešno opravljeni Akademiji trajnostne poslovne strateške transformacije v letih 2020 in 2021. Prijava na konferenco je mogoča do 30. marca 2021. Elektronsko prijavnico in več o dogodku najdete [tukaj](#), več o razpisu pa na naslednji [povezavi](#). Vabljeni!

DRUŽBENA ODGOVOROST V SLOVENIJI

ALPINE SOCIAL INNOVATION DAY

Interreg Alpine Space

To celebrate the completion of the ASIS Interreg project, the 10 partners from Austria, France, Germany, Italy and Slovenia, are honored to invite you to the Alpine Social Innovation Day on April 1st. This international event will host conferences, workshops, networking activities, to discuss how Social Innovation changes cooperation and public action.

On this occasion, three different workshops will be organized in the morning, questioning how Social Innovation can change 1/ our vision of innovation, 2/ our public policies, 3/ our forms of cooperation. In the afternoon, the three proposed workshops will address how Social Innovation can change 1/ our funding schemes, 2/ our ways to measure social impact and finally 3/ our ways to create social value and to build business models. During these sessions, we will welcome some engaging testimonials, highlight some interesting European pilot

experimentations and share the most relevant ASIS project outputs.

Additionally, several networking activities will be open all day long, to meet virtually, in a friendly atmosphere.

This European online event will take place on April 1st 2021, from 09:30 am until 5 pm. It will be in English language. The detailed agenda is available hereunder. Registration is mandatory - you can register [HERE](#).

Objavo trajnostnega poročila podjetja so v Lidlu pospremili s prav posebno digitalno kampanjo »30 korakov zate, boljši svet za vse!«.

Z aktivacijo želijo vsakega posameznika spodbuditi k razmisleku, da lahko že z majhnimi dejanji spreminja svet na bolje. Naloge, ki vabijo k spremembi vsakodnevnih navad v bolj trajnostne, so potekale ves marec. V njihovo izvedbo se lahko vključi vsakdo, z veseljem so se njihovi pobudi pridružili tudi številni vplivneži.

Prve dni je pri opravljanju nalog z nami korakala Klara Avsenik Žagar, ki ustvarja pod profilom Curryandlove. Kot naslednjo, ki bo sodelovala v družbeno odgovorni aktivaciji, je nominirala Ulo Furlan, ki jo že vsi dobro poznamo. V mesecu marcu so se bodov aktivacijo vključili še številni drugi vplivneži, zato vabljeni k spremljanju spreminjanja vsakdanjih navad v bolj trajnostne.

Sodelujte v raziskavi o sprejemanju družbene odgovornosti podjetij v evropskih MSP in novoustanovljenih podjetjih. DOP se nanaša na odgovornost podjetij za njihov vpliv na družbo. To vključuje trajnostne prakse in vključevanje družbenih, okoljskih, etičnih, človekovih pravic in skrbi potrošnikov v poslovanje.

"30 KORAKOV ZATE, BOLJŠI SVET ZA VSE!"

Lidl Slovenija

Aktivacijo najdete na spletni strani Ustvarimo boljši svet, na Lidlovem Instagram profilu. Prav tako bodo imeli zanimive objave na Facebook profilu Lidla Slovenija. Poleg idej za spreminjanje sveta na bolje že z majhnimi dejanji vas čakajo tudi številne nagrade.

S trajnostnim poročilom in trajnostno kampanjo nadgrajujejo družbeno odgovorna prizadevanja, ki jih že od leta 2013 udejanjajo pod okriljem trajnostne pobude Ustvarimo boljši svet.

Več si lahko prebete tukaj: <https://www.boljsi-svet.si/naredite-korake-za-boljsi-svet/>

RAZISKAVA O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI PODJETIJ

Evropska komisija

SODELUJTE V RAZISKAVI

Osnovno vezivo družbe je medsebojno zaupanje. Dokler je stopnja medsebojnega zaupanja dovolj visoka, družba, skupaj z družbenimi podsistemi, prožno funkcionira in se ljudje v njej razmeroma dobro počutijo. V kompleksnem, hitro se spreminjajočem okolju, s številnimi zahtevami posameznikov, je nemogoče zagotoviti tako splošen kot individualen servis, ki bi ustrezal pričakovanjem modernega potrošnika (vse hočem tukaj in sedaj). Takrat zaupanje v družbo usahne, kar ima za posledico vse vrste družbenih kriz: politično, gospodarsko, socialno, zdravstveno...

KAKO NAUČITI OTROKA RAZMIŠLJATI

Največje darilo, ki ga lahko podarimo otroku, je sposobnost, da zna razmišljati z lastno glavo. Kako naučiti otroka razmišljati bolj osredotočeno, objektivno, celovito in ustvarjalno, da postanejo bolj samostojni, iznajdljivi in uspešni v obvladovanju svojega življenja?

To vam bo v tem webinarju razkrila trenerka orodij razmišljanja Nastja Mulej. Predstavila vam bo orodja razmišljanja, s pomočjo katerih bodo vaši otroci krepili usmerjenost pozornosti, osredotočanje, paralelno razmišljanje in sodelovanje ter generiranje čim večjega števila čim bolj svežih idej. Webinar je podkrepjen s številnimi praktičnimi primeri, ki jih boste lahko že takoj uporabili tako pri sebi kot tudi pri vaših otrocih, tako predšolskih kot tudi najstnikih.

06. 04. 2021 ob 20.30 – 21.20

[PRIJAVITE SE](#)

POZITIVNA PSIHLOGIJA: DRUŽBA IN ZAUPANJE

Maraton pozitivne psihologije

14. 4. 2021 ob 19:00

Melita Joželj Nose in dr. Aleksander Zadel

PRIJAVA

mag. Nastja Mulej

CIKEL PREDAVANJ MED KARANTENO

Program poteka vsak dan ob 20:00 na
FB in YT kanalu Pozitivna psihologija
za boljše življenje.

- 1.4.: Katarina Veselko: Epidemija poguma
- 2.4.: dr. Andrej Perko: Disciplina, pogum in vztrajnost kot pogoj za reševanje življenjskih stisk
- 3.4.: dr. Milan Hosta: Čustva, dihanje in zdravje v družini
- 4.4.: Maja Bajt: 3P – polno, prisotno, pristno
- 5.4.: Martin Lisec: Hoja za smislom
- 6.4.: dr. Ahmed Pašić: Kako biti pozitiven človek v današnji družbi?
- 7.4.: dr. Tjaša M. Kos: Kako se imeti rad – kljub "napakam" – ali prav zaradi njih
- 8.4.: Rok Terkaj: Nadihaj se navdiha!
- 9.4.: Mateja Štirn: Ali obstaja tudi dobra plat stresa?
- 10.4.: Robert Kržišnik: Pozitivni potencial otroškega "teženja"
- 11.4.: dr. Karel Gržan, Mateja Feltrin Novljan: Ovrednoteni v neponovljivi izvirnosti

skupaj | zavzeto | pogumno

EPIDEMIJA POGUMA

SEMINAR ZA MLADINSKE VODITELJE

Mladinski ceh

SEMINAR ZA MLADINSKE VODITELJE -
MOTIVACIJA SKUPINE: 8. 4. 2021, 16.30.

Vsak vodja skupine doživi, da člani skupine izgubijo zagon. Takrat se sprašujemo, kaj lahko storimo in kako lahko skupino odpeljemo proti cilju, ki smo si ga zadali. Takrat uporabimo različne tehnike motiviranja. Na izobraževanju bomo najprej raziskali različne teorije motivacije. Te teorije nas bodo vodile skozi proces motiviranja najprej samega sebe, potem pa še na kakšen način lahko motiviramo člane naše skupine.

Društvo mladinski ceh organizira brezplačen Seminar za mladinske voditelje na temo Motivacije skupin, ki ga bo vodil izkušen coach in mladinski trener Martin Lenarčič. Seminar bo potekal 8. 4. 2021 preko platforme Zoom, s pričetkom ob 16:30. Prijava je možna do 6. 4. 2021.

PRIJAVA

NAMENITE NAM 1 % DOHODNINE

Inštitut IRDO

Izobraževanje o družbeni odgovornosti je nujno, da posamezniki potem osebno in družbeno odgovorno ravnajo, zato vas vljudno vabimo, da nam namenite 1,0 % dohodnine. To storite tako, da izpolnite obrazec na spletni strani www.irdo.si, ga podpišete in ga čim prej oddate na pošto ali prek aplikacije E-davki. Iskrena hvala za to!

VEČ INFORMACIJ

EKOŠOLA MERI ODTIS CO₂: NOVI KALKULATOR CO₂ IN UČNI LISTI

EkoSklad

V letošnjem šolskem letu je v projektu Ekošola meri odtis CO₂, ki ga izvaja društvo DOVES – FEE Slovenia, zaživel novi spletni Kalkulator CO₂ (Kalkulator za merjenje ogljičnega odtisa v vzgojnih in izobraževalnih ustanovah). Zasnovan je kot računalno za merjenje ogljičnega odtisa v razredu ali šoli, obenem pa kot didaktični pripomoček vsebuje učne liste, nasvete in predloge za obravnavanje in merjenje ogljičnega odtisa za izbrana področja: promet, svetila, elektronske naprave, ogrevanje, odpadki in zavržena hrana.

Kalkulator omogoča izračun ogljičnega odtisa za posamezni razred (oddelek oziroma skupino otrok), za celotno ustanovo ter preračunavanje na posameznega učenca ali na m² ustanove.

Vstopna točka za izračun so osnovni podatki o ustanovi, kot npr. število učilnic, število učencev ali dijakov, površina učilnice, šole in drugi potrebni podatki, ki omogočajo nadaljnje izračune. V naslednjem koraku pa učenci izberejo področje, za katerega ali katere računajo ogljični odtis: ogrevanje, svetila, električne naprave, promet, odpadki in zavržena hrana. Za vsak sklop nadalje vnašajo podatke, s pomočjo katerih spoznavajo, kaj vse vpliva na ogljični odtis.

Na osnovi izračuna opredelijo seznam ukrepov, ki bodo pripomogli k zniževanju ogljičnega odtisa, učinke ukrepov pa bodo lahko preverjali s ponovnim izračunom po določenem časovnem obdobju. Čeprav šolarji in dijaki zaradi slabe epidemiološke slike že nekaj časa niso v šolah, program Ekošola organizira serijo izobraževalnih delavnic - za mentorje, šolarje in dijake za izobraževanje o zmanjševanju in prilagajanju podnebnim spremembam in zniževanju ogljičnega odtisa v šoli in doma. Delavnice se izvajajo na daljavo - preko Zoom spletne aplikacije.

Projekt Ekošola meri odtis CO₂ sofinancirata Eko sklad in Ministrstvo za okolje in prostor s sredstvi Sklada za podnebne spremembe. Vsebine in učni listi so podrobneje predstavljeni v tematski izdaji Ekošolskega lista, ki je dostopen na [TEJ POVEZAVI](#). Aktivnosti projekta sproti predstavljajo na spletni strani [programa Ekošola](#).

KAJ SPLOH JE OGLJIČNI ODTIS?

"Dandanašnji smo pravzaprav siromašni
zavoljo prevelike množice podob in
vtisov; razmrtvili smo svojo ljubezen in se
ji oddaljili. Naredili smo prav narobe od
tega, kar delajo čebele; raztrosili smo
cvetni prah nad milijon predmetov in kljub
tihemu glasu, ki nam to zanika, zmeraj še
upamo, da bomo nekoč imeli toliko časa
na razpolago, da bomo spet napolnili svoj
izpraznjeni panj."

- Boris Pahor

THE EUROPEAN SDG SUMMIT 2021

On 11-12-14 October 2021, businesses, industry federations, EU policymakers will engage in action-oriented dialogues to conciliate a just transition with climate action.

[READ MORE](#)

CONFERENCE - AUTOMOTIVE LOGISTICS & SUPPLY CHAIN

Join automotive supply chain leaders and experts for the latest intelligence and insights to help you shape your strategies to make your supply chains more resilient, more robust, more agile, and more equipped to accelerate the recovery, re-build a sustainable future and grasp the opportunities. Tuesday, 20 April 2021 09:00, Wednesday, 21 April 2021 17:30 [READ MORE](#)

WEBINAR - EU UPDATE ON THE NON-FINANCIAL REPORTING DIRECTIVE

In December 2019, the European Commission committed to the review of the Non-Financial Reporting Directive (NFRD) to strengthen the foundations for sustainable investment. Last year, the EC launched a public consultation to collect the views of stakeholders and prepare for the launch of the legislative proposal, foreseen for March 2021.

The event will provide participants with insights into the European Commission's proposal and the next steps of the legislative process.

Wednesday, 28 April 2021, 11:00 12:00, Members only, [READ MORE](#)

WEBINAR - IMPROVING SUPPLY CHAIN TRACEABILITY & TRANSPARENCY

Join us in this dialogue on human rights and environmental due diligence methods and tools that help to flag supply chain risks.

Tuesday, 4 May 2021, 14:00 15:00, Invitation only, [READ MORE](#)

RAZPISI, PRILOŽNOSTI, SEMINARJI, KONFERENCE

JAVNI RAZPIS »SPODBUJANJE TRAJNOSTNE POSLOVNE STRATEŠKE TRANSFORMACIJE IN RAZVOJ NOVIH POSLOVNIH MODELOV V SLOVENSKIH PODJETJIH ZA LAŽJE VKLJUČEVANJE V GLOBALNE VERIGE VREDNOSTI«

Predmet javnega razpisa je financiranje trajnostne poslovne strateške transformacije v malih in srednje velikih podjetjih in razvoj njihovih poslovnih modelov ter sofinanciranje izvedbenih projektov za lažje vključevanje v globalne verige vrednosti.

Predvidenih je pet rokov za oddajo vlog: 1. rok: 19.7.2019, 2. rok: 29.11.2019, 3. rok: 5.6.2020, 4. rok: 10.11.2020 in 5. rok: 23.4.2021.

Več o razpisu: [TUKAJ](#)

MANAGER ZA PODROČJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

DELLOLITE Slovenija razpisuje delovno mesto manager za področje trajnostnega razvoja. Nekatere izmed delovnih obveznosti so: Koordinacija področja trajnostnega razvoja znotraj regije Deloitte CE South* za vse oddelke, vključno z vlogo enotne kontaktne točke, Izgradnja in upravljanje odnosov s strankami, deležniki in partnerji na področju trajnostnega razvoja, Priprava raziskav in analiz za potrebe svetovalnih storitev na področju trajnostnega razvoja ipd. Več informacij lahko najdete [TUKAJ](#).

NOVO LETO, NOVA PRILOŽNOST ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE – PONOVO ODPRT RAZPIS CIVIC EUROPE IDEA CHALLENGE

Civic Europe je inkubator lokalnih civilnih iniciativ in organizacij, ki podpira aktivno državljanstvo na lokalni ravni. Podpora poleg finančne vključuje tudi obsežno podporo v obliki znanja, podpore pri razvoju in krepitve zmogljivosti organizacije.

V okviru programa bodo podprli 20 navdihujočih projektov lokalnih nevladnih organizacij, usmerjenih v krepitev aktivnega državljanstva na lokalni ravni. Organizacije lahko zaprosijo za financiranje projektov v višini do 35.000 EUR. V programu lahko sodelujejo organizacije iz 12 držav EU, tudi Slovenije.

Rok za prijavo: 26. april 2021; do 12.00.

[VEČ INFORMACIJ](#)

Ključne besede: družbena odgovornost, IRDO, ISO 26000, vzgoja in izobraževanje

Uredniki in avtorji s soavtorji:

- dr., dr. Matjaž Mulej, zaslužni profesor, upokojenec Univerze v Maribor in vodja raziskovanja v IRDO – Inštitutu za razvoj družbene odgovornosti;
- mag. Nastja Mulej, s.p., poslovna svetovalka za ustvarjalnost in inovativnost;
- mag. Anita Hrast, direktorica IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Strokovna recenzenta: prof. dr. Mirko Markič, izr. dr. Tjaša Štrukelj

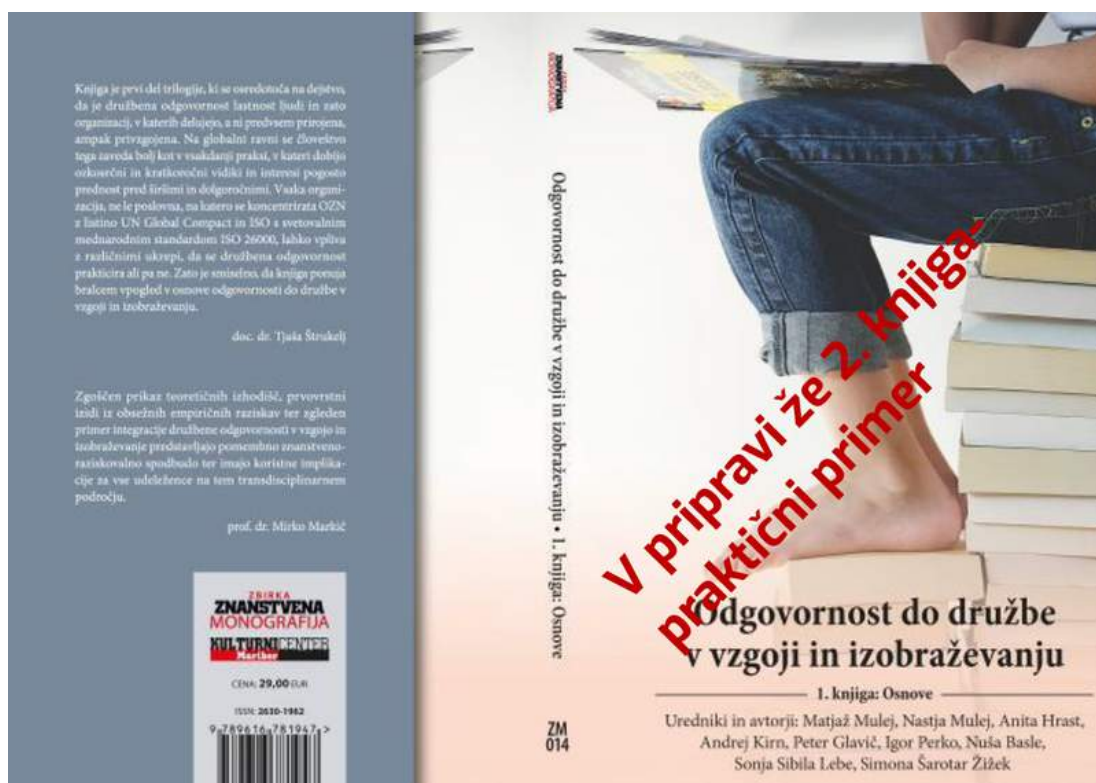
Jezikovni pregled: Jelena Mulej Grilc, predm. uč. slov. jezika

Ostali avtorji: Andrej Kirn, Peter Glavič, Igor Perko, Nuša Basle, Sonja Sibila Lebe, Simona Šarotar Žižek

Izdajatelj: IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (zbirka Družbena odgovornost)

Založnik: Kulturni center Maribor, knjižna zbirka Znanstvena monografija 014

Cena: 29,00 EUR

IRDO članstvo

POSTANITE ČLANI!

V Evropi je trend, da se odgovorna podjetja in organizacije odločajo za članstvo v organizacijah, ki krepijo družbeno odgovornost. Na ta način pridobijo večji ugled, lojalnost kupcev, večjo motiviranost zaposlenih za delo, boljša sodelovanja s skupnostjo in drugimi poslovnimi partnerji. S tem povečujejo svojo konkurenčnost, svoj socialni in poslovni kapital ter inovativnost.

Člani inštituta IRDO so podjetja, ustanove, organizacije in posamezniki. Združujemo se v Svet članov, ki podpira delo inštituta in podaja razvojne usmeritve. Izmenjujemo znanja z različnih strokovnih in poslovnih področij, osveščamo o pomenu družbene odgovornosti ter povezujemo gospodarske, socialne in druge interesne partnerje z namenom izvajanja in ustvarjanja projektov za več družbene odgovornosti v Sloveniji in v tujini.

Občasno organiziramo srečanje članov inštituta, člani pa so vabljeni tudi na druge dogodke inštituta in njegovih partnerjev. V inštitutu IRDO od leta 2008 združujemo približno 80 članov ter več partnerskih organizacij.

Med njimi so tako velika, kot majhna in srednje velika podjetja, ustanove, zavodi, organizacije in številni znanstveniki, strokovnjaki, raziskovalci, zaposleni, študentje, upokojeanci...

Med kolektivnimi člani so podjetja in organizacije, na srečanjih sodelujejo člani vodstva ali posameznih strokovnih področij, člani uprav ter predsedniki večjih slovenskih podjetij, organizacij in ustanov. Člani posamezniki so: študenti, raziskovalci, znanstveniki, strokovnjaki in vsi, ki se zavedajo pomena družbene odgovornosti in jo zato sorazvijajo.

V inštitut IRDO se lahko kadarkoli včlanijo pravne osebe iz gospodarstva in negospodarstva (kolektivno članstvo) in posamezniki (individualno članstvo), ki podpišejo pristopno izjavo oz. dogovor o kolektivnem članstvu ter spoštujejo pravila inštituta.

Inštitut IRDO je nacionalna partnerska organizacija evropske mreže CSR Europe, preko katere naše člane dodatno informiramo o novostih na tem področju v svetu. Več: www.csreurope.org

IRDO članstvo

ZAKAJ POSTATI ČLAN?

Inštitut IRDO svojim članom omogoča naslednje pravice in ugodnosti:

- sodelovanje pri oblikovanju programa dela in razvoja inštituta,
- promocija člana in njegovih projektov na spletnih straneh, na konferencah ter v izbranih strokovnih in drugih publikacijah inštituta,
- sodelovanje na panožnih in tematskih razpravah v povezavi z družbeno odgovornostjo, ki omogočajo izmenjavo izkušenj članov inštituta,
- brezplačen dostop do primerov dobre prakse s področja družbene odgovornosti,
- brezplačna udeležba na srečanju članov inštituta,
- brezplačno prejemanje e-novic inštituta (e-informacije o aktivnostih članov inštituta, aktualnih dogodkih v Sloveniji in tujini, poročanje o aktualnih temah...),
- brezplačen dostop do virov informacij na portalu inštituta IRDO (informacijski portal za člane, partnerje in javnost z aktualnimi informacijami, povezavami, primeri dobre prakse, novicami članov in drugimi novostmi),
- s svojimi pobudami in predlogi lahko aktivno sodeluje pri načrtovanju dejavnosti Inštituta,
- seznanjen je z rezultati raziskav, ki jih je sofinanciral s članarino,
- dodatni popusti pri uporabi storitev in izdelkov inštituta (praviloma 20% popust na svetovanje, izobraževanje, založništvo, oglaševanje, raziskave, projekte).

IRDO

MOZAIK

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežimo pri iskanju rešitev in njihovem udejanjanju ter tako prispevamo k trajnostnemu razvoju.

**K DRUŽBENI
ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE
TUDI VI. SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti

Cesta 13. julija 65 A

1261 Ljubljana – Dobrunje

Tel.: 031 344 883

e-pošta: info@irdo.si

